

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ИНСТИТУТ УПРАВЛЕНИЯ
И СОЦИАЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Кафедра социальной работы и реабилитологии

**ШОЛТАНЮК
Екатерина Николаевна**

**ОСОБЕННОСТИ СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ АДАПТАЦИИ
ВОЕННОСЛУЖАЩИХ К УСЛОВИЯМ СРОЧНОЙ СЛУЖБЫ**

Дипломная работа

**Научный руководитель:
доктор медицинских наук,
профессор, В.А. Сятковский**

Допущена к защите

**«_____» _____ 2015 г.
Зав. кафедрой
социальной работы и реабилитологии
кандидат медицинских наук, доцент
_____ К.Э. Збровский**

Минск, 2015

РЕФЕРАТ

Дипломная работа содержит 60 страниц, 3 таблицы, 5 рисунков, 52 источника литературы, 4 приложения.

Перечень ключевых слов:

- социально-психологическая адаптация;
- адаптация;
- дезадаптация;
- адаптационный потенциал;
- склонность к риску;
- реактивная тревожность;
- личностная тревожность;
- уровень самооценки.

В дипломной работе изучены особенности социально-психологической адаптации военнослужащих к условиям срочной службы.

В исследовании приняли участие 74 военнослужащих срочной службы в/ч 33196 3-х периодов службы. 1-й период (1-6 месяц службы) – 32ч., 2-й период (6-12 месяц службы) – 21 ч., 3-й период (12-18 месяц службы) – 21ч.

Для исследования социально-психологической адаптации военнослужащих срочной службы были использованы следующие методики:

- методика диагностики СПА К. Роджерса и Р. Даймонд;
- шкала оценки реактивной и личностной тревожности (Ч.Д. Спилбергер, Ю.Л. Ханин);
- тест «Готовность к риску» (Шуберт);
- методика исследования самооценки Дембо-Рубинштейн.

Для статистической обработки результатов экспериментального исследования был применен t-критерий Стьюдента.

В результате проведенных исследований было доказано, что в процессе службы адаптивность к ней у военнослужащих увеличивается. Прогрессивно снижается уровень реактивной и личностной тревожности военнослужащих. Также является положительной динамика показателя «эмоциональный комфорт». Таким образом, представляется возможным заключить, что целый ряд ключевых показателей социально-психологической адаптации (реактивная тревожность, личностная тревожность, эмоциональный комфорт, адаптивность) прогрессивно улучшаются в процессе службы.

В целом положительную динамику имеют такие показатели как: уровень самооценки, снижение склонности к риску, интернальность.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа змяшчае 60 старонақ, 3 табліцы, 5 малюнкаў, 52 істочника літаратуры, 4 дадаткаў.

Пералік ключавых слоў:

- сацыяльна-псіхалагічная адаптацыя;
- адаптацыя;
- дезадаптация;
- адаптацыйны патэнцыял;
- схільнасць да рызыкі;
- рэактыўная трывожнасць;
- асобасная трывожнасць;
- уровень самаацэнкі.

У дыпломнай работе вывучаны асаблівасці сацыяльна-псіхалагічнай адаптацыі ваеннаслужачых да ўмоў тэрміновай службы.

У даследаванні прынялі ўдзел 74 ваеннаслужачых тэрміновай службы в/ч 33196 3-х перыяду службы. 1-ы перыяд (1-6 месяц службы) – 32ч., 2-й перыяд (6-12 месяц службы) – 21 ч., 3-й перыяд (12-18 месяц службы) – 21ч.

Для даследавання сацыяльна-псіхалагічнай адаптацыі военнослужачых ваеннаслужачых тэрміновай службы былі выкарыстаны наступныя методыкі:

- методыка дыягностыкі СПА К. Роджерса і Р. Дайманд;
- шкала ацэнкі рэактыўнай і асобаснай трывожнасці (Ч. Д. Спілбер-гераў, Ю. Л. Ханін);
- тэст «Гатоўнасць да рызыкі» (Шуберт);
- методыка даследавання самаацэнкі Демба-Рубінштэйн.

Для статыстычнай апрацоўкі вынікаў эксперыментальнага даследавання замежнай літаратуры " -давання быў ужыты t-крытэрый Ст'юдэнту.

У выніку праведзеных даследаванняў было доказана, што ў працэсе службы адаптыўнасць да яе ў вайскоўцаў павялічваецца. Прагрэсіўна зніжаецца ўзровень рэактыўнай і асобаснай трывожнасці вайскоўцаў. Таксама з'яўляецца станоўчай дынаміка паказчыка «эмацыйны кім-форкт». Такім чынам, уяўляецца магчымым заключыць, што цэлы шэраг ключавых паказчыкаў сацыяльна-псіхалагічнай адаптацыі (рэактыў-ная трывожнасць, асобасная трывожнасць, эмацыйны камфорт, падыходзіць-тивность) прагрэсіўна паляпшаюцца ў працэсе службы.

У цэлым станоўчую дынаміку маюць такія паказчыкі як: уро-венъ самаацэнкі, зніжэнне схільнасці да рызыкі, интернальность.

ABSTRACT

Diploma work contains 60 pages, 3 tables, 5 figures, 52 of the source of literature, 4 app.

A list of key words:

- socio-psychological adaptation;
- adaptation;
- maladjustment;
- adaptive capacity;
- risk appetite;
- reactive anxiety;
- personal anxiety;
- level of self-esteem.

The thesis studied the peculiarities of socio-psychological adaptation to conditions of military service.

The study involved 74 conscripts in/h 33196 3 periods of service. 1st period (1-6 month of service) – 32H., 2nd period (6-12 months of service) – 21 h, 3rd period (12 to 18 month of service) – 21h.

The research of socio-psychological adaptation of voennomu of good military service the following methods were used:

- technique for diagnosing SPA K. Rogers and p. diamond;
- rating scale reactive and personal anxiety (C. D. Spielber-ger, and Y. L. Khanin);
- test "Willingness to take risks" (Schubert);
- research methodology self-evaluation Dembo-Rubinstein.

For statistical processing of results of experimental research was applied t-student test.

As a result of investigations, it was proved that in the process of service adaptability to it, the military is increasing. Progressively reduced the level of reactive and personal anxiety of servicemen. Also a positive dynamics of the indicator "emotional com-Fort", Thus, it is possible to conclude that a number of key indicators of socio-psychological adaptation (reagent-tion anxiety, personal anxiety, emotional comfort, ADAP-efficiency) progressive improve in the service process.

In General, the positive dynamics are such indicators as: level of self-esteem, reduced risk appetite, the internality.